

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többesori hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

„Nyiltterek.“

A szenzációra éhes publikum meg lehet elégedve. Mindennap van előadás; állandóan kéjelleg lehet ama színjátékokban, melyeket hírlapjaink „nyilttér“ rovatának mindenki által megközelíthető piacán szünet nélkül produkálnak.

Hála a manapság mindinkább fejlődő üzleti szellemnek, néhány forint és harminc krajcár bélyegdíj lefizetése mellett Magyarországon a miniszterelnöktől lefelé, mindenkit el lehet nevezni „gyáva himpellér“-nek. A kiadóhivatal csak egy *)-ot tesz a közlemény fölé, melyben kereken kijelenti, hogy „e rovat alatt közlöttékért a be-
küldőt terheli a felelősség“ s ezzel az ügy, különösen ha a számla ki van fizetve, a lap részéről el van intézve.

A közönség azonban nem olyan hamar tér napirendre a nyilttéri nyilatkozatok fölött, mert hisz roppant érdekes látnivaló az, mikor két ember a piacon hajba kap egymással s miközben kaszinóban, kávéházban és otthon a fölött vitatkozik, hogy vajjon párba vagy kutyakorbács lesz-e afférből: egyszersmind hozsannákat zengedez annak a magasztos vívmánynak, mely lehetővé teszi azt, hogy a sajtószabadság szent jelszava alatt, az emberek sárral dobálják egymást.

Valóban lélekemelő tudat, látva e kiváló eredményt, hogy erre is alkalmas a magasabb célok szolgálatára rendelt sajtó s biztató kilátást nyújt a jövőre nézve: hová fog még ez fejlődni?

A ki azt hiszi, hogy bennünket akár személyes, akár helyi érdekek vezetnek, vagy hogy a mások dolgaival törődünk: csalódnak. Semmi közünk ahhoz, minek tartja X. ur Y. urat és nem bánt bennünket, ha akár ugyanezek az urak, akár A. és B. urak hasábszámra jelentik ki egymásról alkotott véleményeiket. De az már mégis érdeklő egy kissé a közönséget, hogy azokban az organumokban, a melyek a műveltség terjesztésére vannak hivatva, — ne találkozzék léptenyomon olyan közleményekkel, melyek a közt cseppet sem érdeklik s a mellett, hogy minden művelt ember jó izlését sértik, nem is méltók a hírlapirodalom által elérni óhajtott magas célokhoz.

Tudjuk, hogy előfordulnak az életben olyan körülmények és olyan helyzetek, melyek között a leghiggadtabb ember is elveszti önuralmát s

olyan kifejezésekre s esetleg tettekre engedi magát ragadtatni, a melyek máskor eszébe sem jutottak volna. Azt is elismerjük, hogy előállhatnak oly helyzet-alakulások, a mikben az illető érdekelt fél jobb érzése és tapintata ellenére, mintegy kényszerítve érzi magát, hogy arra a térre lépjen, a melyet különben elkerülne, de a mely már csak azért is alkalmasnak kínálkozik számára, mert ugyanott történt meg esetleg az ügy kezdete is.

De mindezek dacára lehetetlen elhallgatnunk azon őszinte nézetünket, hogy csak ritkán bizonyul helyesnek az a felfogás, hogy a sárral dobált színtérrel sárral kell visszaszabni. S ha belátjuk is, hogy rendkívüli körülmények rendkívüli lépésekre ösztönözik az egyént, még sem barátkozhatunk meg azzal a hanggal és azzal a modorral, mely napjainkban számos „nyilttér“ közleményen végig vonul.

Ha valaki sérteni akar, vagy a sértést visszavágni szándékozik, annak száz és száz módja és alakja van, hazai nyelvünk — ha már ilyen célra is szolgálni kell — elég gazdag mindenféle kifejezésben és fölösleges példát hozni arra, hogy valakit öt sorban úgy tönkre lehet silányítani, hogy belefárad, míg kitisztázta magát, anélkül, hogy a durva sértegetések és ocsmány jelzők ama raktárához kellene folyamodni, a mely Magyarországon nyiltterezőinek, úgy látszik, állandóan rendelkezésükre áll.

Mert a ki sarat dobál, maga is sáros lesz s az olyan eszköz, mely beszennyezi használóját, nem lehet tiszta s így nem is való tiszta kézbe.

A magyar újságírás, mely ma már annyira magas színvonalon áll, ezt az egy reformot már rég behozhatta volna. Megteheti s meg kell tennie ezt minél előbb, hacsak nem akarja, hogy szitkozódások szemétdombjává váljék az a tér, ahol a kultúra áldásos magvainak kell életerős fákka fejlődniük. Ki kellene mondani, hogy a nyilttéri közlemények is a szerkesztőség által vezetett rovatokhoz tartoznak s ezen a helyen is csak olyan nyilatkozatok közölhetők, a melyek sem a jó izlést, sem a tapintatot nem sértik.

Ha X. ur tudni fogja, hogy nincs Magyarországon lap, a melyben Y. urat „gézuguz gazember“-nek nevezheti el, még 10, vagy 15 ft 30 kr-ért sem, akkor kénytelen lesz — ha minden-

áron nyilatkozni akar — illedelmesebb hangon kijelenteni, hogy Y. urral nincs teljesen megelégedve. És tessék elhinni, hogy a nagyközönségnek, melyet úgy sem nagyon érdekel az, hogy X. vagy Y. ur milyen barátságban vannak egymással, ez is elég lesz.

Ki kell irtani a gyomot mindenünnen, mert nagyon elharapózik. A mai nyiltterek nagyrésze pedig ilyen gyom. Önmagán segít vele a sajtó, ha igyekszik megszabadulni tőle.

A magyar iparért.

Széll Kálmán miniszterelnök a magyar ipar érdekében egy rendeletet adott ki, melyet ha a törvényhatóságok oly lelkiismeretes komolysággal fogadnak, mint a minövel közre lett adva, akkor a hazai ipar fellendülése és ezzel legalább egy millió embernek anyagi sorsa biztosítva van az országban.

Széll Kálmán ezen rendeletével a szocializmus megoldásához is erősen hozzájárult, mert ha a munkaadó munkása biztosítja, ha ennek jóvedelme szaporodik, jobban fogja fizetni munkáit és a mi ennél is fontosabb, több munkánál több munkásra lévén szükség, kevesebb lesz a kenyérelküli éhező proletár.

Az örömmel üdvözölt rendelet főbb pontjait itt közöljük:

Az állam fejlődésének és anyagi felvirágzásának egyik főszekőze a hazai ipar fellendülése. A hazai ipar fejlesztéséhez fűzött érdekeknek olyan nagy jelentőségük van, hogy minden közhatalóságnak kötelessége a nagy érdek előmozdítása. A kormány eme kötelességének a tudatában a hazai ipar támogatására mindent megtesz s örömmel látja, hogy a törvényhatóságok nagyrésze a kormányt törekvésében dicséretes buzgalommal támogatja.

A cél elérésére legalkalmasabb, ha törvényhatóságok, városok és községek elvileg elhatározzák és határozatilag kimondják, hogy minden vállalat és berendezés létesítésénél a hazai iparnak elsőbbséget adnak.

Készséggel hajlandó vagyok gondoskodni arról, hogy ilyen szabályrendeleti tervezet esetleg kidolgoztassék azoknak a törvényhatóságoknak s városoknak, melyek kéri, tájékoztató mintául

A „BÁCSKA“ tárcája.

Csendes nyári este volt...

Csendes nyári este volt,
Minden mélyen hallgatott,
Csak az ágon a szellő
A levéllel sutogott.

En még azt súgtam neked:
— Gyöngyvirágom szeretlek!
Es átfogva két karod,
Szívemre öleltelek.

Es ajkunk csókba forrva
Rebegté önfelédten:
Oh mily édes, édes üdv:
— Boldogító szerelem! —

Igy sutogtunk mi ketten
E szép csöndes éjjelen,
Es szívünkbe lopódzott
A legszebbik érzélem...

Csendes nyári este volt,
Minden mélyen hallgatott,
Csak az ágon a szellő
A levéllel sutogott —
Boldog érzés, szerelemtől
A szívünk úgy dobogott...

Probojosevics Antal.

HERCEGNŐ-SZÖKTETÉS.

Irta: Körmeny Pál.

Ott homlottam a múlt napokban Siófokon. Azt mondják ez Veszprém vármege gyöngye. Kőlcsezfalvi

Kőlcsezfalvi Pista barátom után indultam ide. Fel is találtam a nyaraló-telepen; gyalog karikapározott lóhalálában az egyik fogadóba ki, a másikba be.

— Megállj Pista! kiáltok utána.

— Szerencsétlen, te is itt vagy?

Mikor megszorította a kezemet, szomorúan nézett rám és meghatottságtól reszkető hangon mondta:

— Szegegy fiu, hát erővel öngyilkos akarsz lenni? Sajnálak; ily ifjan és éhhalált választani?

— Nem értelek, Pista.

Már vasúterkezés óta futok a fürdő-telep egyik vendéglőjéből ki, a másikba meg be; már három óra mult és enni nem kapok. Te sem juthatsz még egy harapásnyi kenyérhez sem; jó étvágygyal rendelkezek a fürdővendégek... Ez förtelmes baj; de tudod mit?

— menjünk délre. Éppen most olvastam a „Bácska“ hasábjain, hogy Kupuszinán vendéget keresnek. Tegnapelőtt irták ki a pályázatot; nem tudnak hova lenni, mivel hogy a mult héten lépett meg tölük az utolsó vendég, a kit tejbe-vajba fűrésztötték, mig annyira ki nem hizlalták, hogy most soványító kurát kell használnia, valahol a cseh határon belül. Mert hát, látod, ilyenek a bácskaiak.

— Hihetetlen, ebben a kvótás világban!

— Hja, Bácska ügyet sem vet a kvótára; mi neki az a százalék-stájerolás? Kvóta helyett a nota járja ott. A kvótát csinálja meg a finánc, ők már csak a notánál maradnak...

Kőlcsezfalvi Pista rögtön a siófoki táviró-hivatalhoz cipelt.

— Főnök ur! Van szerencsém bemutatni Kala Pál barátomat.

— Ürtlök.

— Nem méltóztatik látni, hogy éhes, rossz kedvű? — Hogyne? — a szeme is úgy áll. — Kérem, mivel itt csak tele-gyomru pácienseket gyógyítanak, vigye máshova a beteget, például Kupuszinára.

Kőlcsezfalvi barátom nyakam köré fonta karjait; azután egy táviratot adott fel.

Távirat: „A permanenciában szenvedő vendéglátó bizottságnak — Kupuszinán. Ürtljetek, egy kibehezett vendéget fogtam. Holnapután érkezünk“...

Isten áldja meg a vicinálisok édes apját, meg a

Duna vizét lapátoló gőzös-igyekezetet, alig negyvennyolc óra és néhány perc alatt Kupuszinára értem.

A községben lázas izgatottság uralkodott. A vendéglátó bizottság összeült. Karsai, Ferkó és Jani, mindhárom jegyzőkönyvileg azt konstatálták először is, hogy hárman vannak. Rögtön táviratokat a másik Karsierit Bezdánba, hogy négyen legyenek. (Ök tudták: miért?)

Az értekezlet után egy egytagu küldöttség ment a t. Wamoscher céghez, ez ingyen ajánlotta fel a kiftűnő zászlószöveteket. — A község rendőreinek meghagyatott, hogy fülleik szemet hunyjanak az esetre, ha a vendég egy kicsit nagyobb kiált.

Mondhatom, ürtltem a fogadtatásnak; még az igen tisztelt házörző-közegek is a legnagyobb respektussal ugattak felem...

Karsai, a vendéglátó-bizottság tagja ékesen kifejezte üdvözölő szónoklatában, hogy mig dr. Grósz Sándor-féle elemek a szegény gyermekektől, a saját emésztő-műhelyük javára elharácsolják a jótékony filléreként vásárolt elemőziát, addig Kupuszina jelezni akarja, hogy merre van az igaz jótékonyosság gyalogútja.

— A vendégszeretet széles országútnán értél Bácskába, édes vendégünk! Arra kértünk: maradj közöttünk, hogy a párisi világkiállítás magyar pavillonjában, mint a bácskai unikumot, az igaz vendégszeretet-hizlalta példányát, becses személyedben bemutatassuk. Isten hozott!!

Meghatottan karoltam át a szónokot; mert sokszor az érzélem forrása nem a szív, hanem a gyomor is vállalkozhatik ilyesmire. A szív és a gyomor amugy is közeli rokonok... Beszélhet nekem Bodnár Zsigmond dr. akadémikus, hogy az idealizmus mesgyéjét tapossuk, hogy fűtőt vetünk annak, a mi reális! — Még ma is szívesebben megesszünk egy szelet rossz sonkát, mintsem egy jó verset elolvasunk.

Ennek a századnak a fia lévén, Kupuszinán se olvastam verset, hanem förtelmesen ettem a vendéglátó banketten... A Ferkónak meg a Janinak csak úgy ragyogott a szeme...

— Ez meghizik megint; az első díj a kupuszinaiaké lesz a párisi tárlaton, a kövérségi osztályban, hiszen már jó kondícióban érkezett ide. Vigyázzunk, hogy meg ne szökjék.

megküldessék. A kereskedelmi miniszter pedig haladéktalanul és készséggel gondoskodik olyan közegekről, melyek a hatóságoknak tájékoztatást nyújtanak, ha kétség merül föl valamely iparcikknek az országban való beszerezhetőségére, akár a pályázatoknál és szakszerű megírásiaknál követendő eljárás tekintetében. Nyomatékosan hívom föl a törvényhatóság figyelmét az ily irányú szabályrendelet fontosságára, célszerűségére és magára a törvényhatóságnak, illetőleg városnak szolgáló hasznára.

A szabályrendelet megtartását a közvetlen felügyelet alatt álló hatóságokkal szemben mindenkor meg fogom kívánni, hogy pedig a rendezett tanácsú városok, valamint a nagyobb községek részéről is betartassák, a felügyeletet gyakorló városi törvényhatóságok köteleességétől bizalommal elvárom.

Hiszem s remélem, hogy jelen rendeletnek a kívánt sikere teljesen meg lesz s e részben további akár általános, akár különleges intézkedések szükségére fölmerülni nem fog.

Ujdonságok.

Személyi hír. Kanyó Lajos szegedi kir. táblabíró, rokonai látogatására néhány napra városunkba érkezett.

Pályázat. A szabadkai kir. járásbírósnál kir. aljárásbírói állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújthatók be.

Megváltozott idő. Néhány nap óta nagyot változott az időjárás. Vármegyénk minden részéből hatalmas szélviharokról, esőkről érkeznek hírek. Jelentékeny hőmérséklet csökkenés van országwide, úgy hogy a meteorológiai intézet jelentése szerint „Európában hőmérséklet minimum most hazánk fölött van”, ami magyarra fordítva annyit tesz, hogy ezekben a napokban egész Európában nálunk van a leghidegebb időjárás.

Nagyszalontai Arany-ünnep. Néhány hír-lapba becsuszott téves közlés helyreigazításul és minden félreértés kiküldése végett van szerencsénk a nagyszalontai Arany-émlék-egyesület nevében közölni, hogy az Arany-émlék-szobává átalakított csonka-torony tünepies megnyitása folyó évi augusztus hó 27-én d. e. 10 órakor lesz. Midőn ezen megnyitási tünepélyre az érdeklődő közönséget általában, egyesületünk alapító és rendes tagjait pedig külön-külön tisztelettel meghívjuk: egyben kérjük, hogy a meghívásra igényt tartók — amennyiben meghívóikat meg nem kapták volna — legyenek szivesek Hadházy Kálmán egyesületi pénztárnokhoz (Nagy Szalonta) fordulni, kihez intézendők a tagsági díjak is (alapító tagdíj 10 frt egyszerismenkorra; rendes tagdíj 1 frt, 6 évi kötelezettséggel). Nagyszalontán, 1899. évi augusztus hó 5-én. A nagyszalontai Arany-émlék-egyesület nevében: Széll Kálmán, e. elnök. Tatár Balázs, e. jegyző.

Eljegyzés. Bittermann Gyula Bács-Bodrogh vármegye alpolgármestere, eljegyezte Maicen Milán zágrábi mérnök leányát, Betti kisasszonyt.

Tanítóválasztás. Apatinból írják: A keddi iskolaszéki ülésen 14 pályázó közül Telegdi Anna képesített polgári iskolai tanítónő lett meghívva az üresedésben levő polgári iskolai tanítónői állásra.

Hangverseny. 33 kalocsai végzett tanító Apatinban az András-féle vendéglőben remekül sikerült hangversenyt rendezett a kalocsai „Tanítók Háza” javára. Bevétel 200 frt volt. A hangversenyt tánc követte, mely reggeli fél 5 óráig tartott.

Az újvidéki posta- és távirtdahivatal. Mint értesítünk, a kir. kincstár 76 000 frtért Újvidéken a „Központi szálloda” és a mellette levő épületet a posta- és távirtdahivatal részére az újvidéki takarékpénztártól megvette.

A szabadkai Sport-Egylet versenyei.

E hó 26. és 27-én fognak lefolyni Paliocson és a zentai országúton a Sport-Egylet országos és nemzetközi versenyei. A szabadkai Sport-Egylet az ország egyetemesi között úgy szorult, mint erők tekintetében első helyen áll. Nem csoda tehát, hogy nemcsak Bácskában, de az egész ország, sőt külföldről is sokan neveztek a versenyekre már a mai napig. Nevezni e hó 20-ig lehet és már maig Budapestre öt testület, azonkívül Bécs, Belgrád, Szeged, Pécs, Újvidék, Kolozsvár, Zágráb, Verbász, Nagy-Becskerek sportegyletei jelentették közreműködésüket. Ugyanezen napokban fogják tartani a magyar orvosok és természetudósok XXX. évi közgyűlését és a versenyek lefolyása tudományos megírási tárgyát fogja képezni élettani és egészségügyi szempontból. A tiszteletdíjakat az egyes versenypontokra a közoktatás és honvédelmi miniszterium és Pionkovich József országgyűlési képviselő az egylet bűző elnöke adják. Lesznek arany, ezüst és bronz érmek. A versenyek rendkívül érdekeseknek ígérkeznek. A díszes nagy plakátokat, a versenyek egyes pontozatait a napokban ragasztják ki az ország minden nagyobb városában.

Adományok. A bács-gyurgyevői görög szerzetes róm. kath. bazilika ruthének építendő templomukra újabb adakoztak a következők: Báro Vojnits István főispán 20 korona; Gajdobra községből befolyt: Fischer Nándor 2 kor., Drach Antal 3 kor., Eich Gyula 10 kor., Krämer Ferenc 1 kor., Reisz János 3 kor., dr. Pájer Ferenc 1 kor., Tiefenbach József 2 kor., Tiefenbach Miklós 1 kor., Kubesch Antal 2 kor., összesen 24 kor.; Szabadka szab. kir. város bázispénztára 19 kor. 90 fillér; Bács-Petrovcselló: a község által adományozott összeg 20 kor.; Zsabyai járás szolgabírósgától érkezett: Nikolics Izidor 6 kor., Horváth Dezső 2 kor., dr. Földes Simon 2 kor., Nikovits Emil 2 kor., Ullrik Gyula, Paschkecz Lipót 1—1 kor., összesen 14 kor.; Kulai járás szolgabírósgától: N. N. 50 fill., Wighart Emma 1 kor., Rausch Julia 1 kor., Eubend Mária 40 fill., Kósa György 40 fill., Maly László 40 fill., Zeisz Károly 40 fill., Jubász György 50 fill., összesen 4 kor. 60 fill.; Áca: az elljáróság által megszavazott adomány 4 kor.; Zentai járás szolgabírósga utján beiktatott a B-Martonos és O-Kanizsa községekben befolyt összeg 3 kor. 80 fill.; Parabuty: Bauer György 3 kor.; Tiszakálmánfalva: Weninger Mihály 1 kor., Weninger Gizella 1 kor., összesen 2 kor.; Putnik Rezső 2 kor. — Fogadják a nemes adakozók legforróbb köszönetét. Igen kérjük a tek. egyházi és világi községi elljáróságokat, emlékezzenek meg az egyház kiváló nemesítő hatásáról az emberi lelkekre és adózzanak e szent ügy szolgálatára legalább egy pár fillérrel. Ne küldjék a gyűjtőlevelet egészen turesen vissza, ahogyan már tekintélyes számban visszaérkeztek. Ebben a reményben vivant sequentes. Bács Gyurgyevő, 1899. évi augusztus hó 1-én. Hazafias tisztelettel: Labos Endre, pápai káplán, gör. szert. róm. kath. plébános, hitközségi elnök. Vreczko János, világi másodelnök. Hardi János, Munkácsi Mihály, gondnok.

A szegedi nőpariskola. A szegedi nőpariskola a jövő 1899—1900. iskolai évre a beiratások szeptember hó 1-től bezárólag 6-ig délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig a nőpariskola helyiségében (Tisza Lajos-körút 58. sz. alatt) eszközöltetnek. A beiratáshoz a tanulók szülők, gyármai vagy rokonok kíséretében tartoznak megjelenni. A beiratás díja 2 frt; a tanításért a növendékek évi 20 frt tandíjat fizetnek. A tandíj 2 frtos havi részletekben is fizethető. Az intézetbe rendes és rendkívüli tanulók vétetnek fel. Az intézet rendes tanfolyamára s a különböző szakosztályokba rendes tanulókat felvétetnek olyan leányok, kik a 12-ik életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola 6 osztályát, a polgári vagy felsőbb leányiskola II. osztályát sikerrel elvégezték. A rendes szaktanfolyamokon kívül még külön tanfolyam is rendezesítettik azok számára, akik a vegyes női kézimunkából továbbképzést nyerni kívánnak. E továbbképző tanfolyam 3 óra terjed s ebbe rendkívüli tanulókat csak azok vétetnek fel, kik a megkívánt felvételi feltételeknek megfelelnek. Az ezen tanfolyamra belépők havonként 5 frtot, tehát a 3 havi

tanfolyam egész tartamára kötelezőleg 15 frtot fizetnek. Azok a tanulók, kik az intézet gépein dolgoznak, a tandíjon kívül havonként 1 koronát tartoznak fizetni géphasználati díj. Meg van azonban engedve, hogy a növendékek saját gépeiket használhatják. A felvételre először jelentkező tanulók tartoznak bemutatni az általuk végzett népiskolai vagy más iskolai osztályokról szóló bizonyítványukat, esetleg a megfelelő tananyagból felvételi vizsgálatot tesznek s hiteles orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy egészséges testalkotásúak, továbbá, hogy védhímlővel be vannak oltva. A tanulók a szakosztályt, amelybe lépni kívánnak, előképztségük szerint szabadon választhatják, de a felső ruha-varró osztályba csak azon tanulók vétetnek föl, kik már előbb a fehérmű-varró osztályt jó sikerrel elvégezték. Szegénysorsu, jó magaviseletű s jó előmenetelű növendékek teljes, esetleg fél tandíjmentességben részesülhetnek. Akik erre igényt tartanak, kötelesek iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt folyamódványukat beiratáskor az igazgatónak benyújtani. Beiratási díjat azonban a tandíjmentesek is fizetnek.

Műkedvelői előadás. Német-Palánkáról írják lapunknak: A palánkai tanuló-íjűség folyó hó 6-án a „Kaszinó” helyiségében sikerült műkedvelői előadást rendezett. A közönség, mely a nagytermet zsufolásig megtöltötte, élvezettel hallgatta végig az előadást minden szám után szünni nem akaró tapsokban nyilvánította tetszését. A zongorajátékban kinttették magukat Donát Zsiga és Lövinger Alfréd, míg precíz hegedűjátékáért Bunda Róbert aratot szép sikert. Radics György „Rab”-ját Eisenhut György szavalta. Két monológ került színpadra: „A légy”, melyet Donát Leó és „A tót táncmeister” Horváth Aladar adott elő. Schneider Pista csengő hangjával remekelt. Az est koronáját „Valami hibája van” című 1 felvonásos vígjáték kezdte, a melyben Andree, orvos (Müller Géza) és Balancourt, magánzó (Donát Alfréd). Cecile, orvos neje (Leszert Irén k. a.) Nanette, szobacius (Récsy Mariska k. a.) szerepeltek. Kinttő játékok elismerésül egy-egy gyönyörű csokrot kaptak. Előadás után a tánc következett, mely reggelig tartott. Az előadás 100 frtot jövedelmezett a palánkai szegény tanulók részére.

Hatezer gyermek iskola nélkül. Szabadkán nagy föltűnést kelt az iskolaszék jelentése, a mely szerint batezer gyermek nem jár iskolába, mert kevés az iskola. Ezért az iskolaszék arra kéri a városi tanácsot, hogy mielőbb huszonegy új osztályt nyisson meg s ezekhez ugyanennyi új tanítót alkalmazzon.

Műkedvelői előadás. Az 6-verbázi műkedvelő-társaság f. évi augusztus hó 20-án, az Erzsébet-ünnepélyen — Erzsébet királyné szobra javára — Szent-István ünnepélyt rendez, a következő műsorral: 1. Sétahangverseny, katonazene közreműködésével. 2. Enek, az újvidéki dalkörből. 3. Virágkorzó, rendező a verbázi kerékpár-egyesület. 4. Couplék, soloének, ének zongorakísérettel. 5. Magyar táncok: kormagyar, palotás, lengyel változó, stíves. (Táncolja 12 pár, magyar nemzeti viseletben). 6. Polgári házasság. 7. Orosz lakodalmas menet. 8. Tombola (vacsoraidó). 9. Szent-István apoteosisa. 10. Velencei kivilágítás. 11. Lampionkorzó. 12. Enek az újvidéki dalkörből. 13. Monstre tűzijáték, Fontaine illumineuse. 14. Tánc. — Bazár a „Baldogság kisköztövény”. Pezsgő pavillon. Léghajó feleresztés.

Névmagyarosítások. Wojteczky Dániel parabutyi lakos, valamint gyermekei Dániel és Irén „Fenyves”-re, Rosenberg Gyula apatini lakos „Kálmán”-ra magyarosította nevét a m. kir. belügyminiszter engedélyével.

Esküvő. Haris György szegedi takarékpénztári hivatalnok folyó hó 12-én, szombaton kötött házasságot Glatz István apatini sörházi részvényes leányával, Anna kisasszonnyal.

Eltűnt leány. Jajcai Iván mitrovicai törvényes-zeki irrodatiszt folyó hó 4-én bement nejevel Újvidékre, hogy másnap részt vegyenek a mariacsneei búcsun. Kisebik leányuk, a 14¹/₂ éves Vilka, kit otthon hagyta, szombaton vasuttra ült s bement valószínűleg a szülei után. Újvidékre meg is érkezett, de szüleit nem találta meg. Vasárnap délután is látták még a vasuti állomáson, de azóta nyoma veszett.

— Dehogyan engedjük meglépni. Majd örökösen szórakoztatjuk.

Másnap a jó Karcsi barátom a fejébe nyomta kirtörtkalapját. (Valahányszor ebbe a cilinderbe bújta a fejét, mindig okos gondolata támadt.)

— Gyerekek, néptünepélyt rendezünk. Ha Párisban egy fehér hercegnőt szöktetett meg az a fekete hegedűs, miért ne szöktethet meg innét egy barna? Cigányprimást fogunk, ha kötéllal is, Zomborban; hercegnőnek meg jó lesz a Maris, itt Kupuzsinán; nem szorulunk az ország más városához: van itthon is a raktáron.

— És hol esetkezzék meg a dolog? — kockáztatja meg a szót Ferkó.

— A dunaparti csárdában, — indítványozta Jani.

— Helyes! — hangzott jobbról-balról.

A háromtagú bizottság három részre oszlott. Jani Zomborba utazott cigányprimásért; Ferkó a csárdához az eszem-iszom ügyében; Karcsi baba ment hercegnőt rekvirálni. Három póttag meg énrám vigyázott, nehogy odébb álljak. A három póttag munkája fölösleges volt. Ki is szöknék meg a vendégszeretet elől? Az elődöm se eshetett a feje lágára: tulhizlalt vendég létére sem lehetett más, mint valamelyes elagylágyult képliferáns. En nem szöktem...

Mikor aztán a szükséges eleven kellékek beszerződtek, kivonultunk Buják bátyó csárdájához. A néptünepély köténydobálással kezdődött; mert igazi unikumok voltak a maguk nemében azok a piros kötények, a melyeket a Wamoscher cégnél lehetett kapni az tünepély előtt. Olyan csodás hatása vala ennek a rózsaszínű ruhadarabnak, hogy az a rózsás arcu kis leány, ha a szeretettjenek fejébe közvetítette: hát egyház-polgári házasságkötés lett legyen a vége. Ezt huszonegy napok elteltével tudtam meg. Az anyakönyvi hivatalnak a jobb keze már elszibbadt a tömérdék beírás folytán; ekkor a tekintetes hivatal a balkézre fogta a tollat; midőn ez is belefáradt: két marokkal vezetődött a hivatalos penna... Maga az országos statisztikai hivatal is majdnem megzöldült, mikor a házasságkötési matrikula másolatait megkapta Kupuzsináról.

... Tulajdonképpen a program második pontjával főztük le Chimay hercegnőt és Rigó Jancsait, mikor

Koleszár apó berobogott a kupuzsinai hercegnővel a csárda udvarára. Alig, hogy a hercegnő leugrott a kocsiról, oda szólt a csárdásnak francia nyelven:

— Dajte meni vina Buják!

— Mit akarhat a nagysám, ténstur, kérdi a koresmáros Karcsitól; ön ért franciávnul?

— Adjon neki bort!

A vendégek végig nyargaltatták szemüket a hölgyön; cifra volt az, mint a parancsolat. Nem igaz, hogy egy rófoskereskedést koldussá nem tett az öltözéke; az arca meg egy patikát...

— Ez volna a Csimasz hercegnő? kérdi tölem félénken az egyik atyafi.

— Igen.

Alig, hogy felelek, robogva tolokodnak befelé a cigányok. A primás haja csakugy csöpögött az avas pomádétól. — A hegedűk hangjai aztán elmesélték, hogy:

„Te vagy, te vagy barna kis lány, Szemem, lelkem fénye”...

A hercegnő két liter bor hatása alatt odakebelezte a primás fejét a kebelére, a mi egy hatalmas zsirfoltot hagyott a hercegnő kebelbeli ruházatán.

A Marci primás, meg a Maris igen jól tudták a szereplőket.

— Édes vendégünk, szólta a bizottság, ugy-e eredeti? Elismeréssel szorítottam meg a bizottsági markolatokat.

— Kérem, ez eredetibb, mint a Rigó Jancsié...

Estefelé aztán előállott Koleszár uram ismét a fogatával, meg egy másik. Hűségeseen felült a hercegnő; a Marci primást, meg a bandáját már amugy kellett felraknunk.

— Hova szökjünk, ténsturak, ezekkel? kérdi Koleszár bátyó.

— Szökjének vissza Kupuzsinára, a Kis Józsefhez; ott disputáljon beléjük még annyi folyadékot, a mennyit elbirnak...

Mi meg tovább is koldusítottuk Buják uram bordóját. A kedvtűnk a tetőzetes pontra hágott már; de éppen ekkor bontakozott ki a monostorszegi porfelhőből egy bérkocsi, rajta az anyósom.

Rémülve fordultam a rendező-bizottsághoz.

— Szivesen fogadjátok, mert dörögni fog.

Karcsi a cilinderéhez folyamodott; és a cilinder nem bagyta cserben, okosan beszélhetett: mivel anyósom szelid angyallá változott.

— Ime nagysád, szólta karonfogva anyósomat, szegény veje halálos beteg. Alig áll a lábán a gyöngöcségtől. Ebben igaza volt a Karcsinak; mert egy kis gyöngöcsé szarmazott belém a Buják uram medicinájától.

— Elviszem a szegény Palit...

Karcsi, Ferkó és Jani körülfigyelték.

— Asszonyom, az utazás megöli kedves vejét, hagyja itt; mi krepeljük.

— Nemesszivű emberek, tehát önökre bízom. Pá, édes vóm; ajánlom magamat uraim. Ha keresnek, Barna Pistánál megtalálhatnak Kupuzsinán.

A kupuzsinai vendéglátó bizottság édes örömmel nézett anyósom után.

— Édes barátunk, szólta egyhangulag, neked angyali anyósod van!

Csak Karcsiban ébredt fel valamelyes aggodalom és fejére eszközölte a cilindert. Természetesen: ismét okos gondolat termett agyában.

— Fiuk, ezt a szelid anyóst férjhez adjuk, habár az efajta ténykedés nincs a programunkban. Ha ez megtörténik, nem jár a veje után.

Halásan öleltem át barátomat...

Aztán tovább duzzogtunk a hegedűsö mellett, hajnalig. Éppen baba felé akartunk tolokodni, mikor is Varga Ádám dedó oda közeledik a Karcsihoz.

— Ténsturam, önök értik a módit. Egy alázatos kérésom volna: nem lehetne-e az én banyámat, a Katát is megszöktetni? Kétszáz pengőt, meg három stüldöt adnék a vállalkozónak, ha nem küldené vissza.

— Majd a legközelebbi tünepés alkalmával édes lelkem...

Nemsokára felrakodtunk; indultunk baba felé...

... Éppen most szöktött be az első napsugár az ablakomon... Szökni készült a toll is a kezemből... Te meg, megirt cikkely, szökjél hát Zomborba, a Bácska szerkesztőségéhez... Isten veled!...

Kirándulás a szegedi mezőgazdasági kiállításra. Csak a minap emlékezünk meg arról, hogy Latinovits Géza, a bacs-almási kerület országgyűlési képviselője a kerületből egy csoportot vezetett a mezőhegyesi állami ménesbirtok megtekintésére. A képviselő, a ki kerületének minden érdekét paratlan buzgósággal viseli a szíven, újabb ismét fényes tanulmányoságát adta annak, hogy a választók és a népek érdeke allandó gondoskodásának tárgyát képezi. Ismét kellemes meglepetésben részesíti a választóit. A szegedi kiállítás megtekintése céljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrnál különvonatot eszközölt ki a polgárok részére kedvezményes áron; úgy hogy az oda és visszautazás 1 frt 26 krba kerül személyenként. Körülbelül ezer ember vesz részt a csoport kirándulásában a községi jegyzők és bírák vezetése mellett. A különvonat szeptember 8-án indul Bikity-Borsódról és még aznap este visszatér. Amint Almásról értesítenek, a kerületben nagy az öröm és lelkesedés a népszerű képviselő ezen újabb önzetlen ténykedése felett.

A Ferenc-csatornai fürdőről. A Ferenc-csatornai fürdőknek is megkülönböztetett a különlegessége. A nőket fürdőző aszfalt-betárok a nyári hőségben oda helyezték át szemtelen működésük színterét: és ma már nemcsak „aszfalt” hanem „vízi” betáraink is vannak. Az uszoda egyik része ugyanis kizárólag a nőké. Bár nem választja el korlát egymástól — határvonalat kellene szabni a két fürdő között a tisztesség és lovagiaságnak, a melyet a nő méltán és joggal elvárhat a teremtés urától és a mely nélkül ezek csakugyan rászolgálnak szemtelen fűzelméikért a betyár névre: ezek a ficsurak levették minden tisztességet, mégis oda uszálunk a nőknek fentartott tere és dacára a fürdőző nők, a fürdőtulajdonos, az uszómester, a hozzátartozók kérelmeinek, aljas módon molesztálják a fürdő nőket. Tolakodásuk vasnap már a végső pontot érte el, olyannyira, hogy sokan megbőtráncozással nézték végig és szitkozódta a „vízi betyárok” ellen. Mintán sem a kérelem, sem a szitkozódás ellentük nem használ, és uton hívjuk fel erélyes városi rendőrfőkapitányunk figyelmét erre a tisztességbe ütköző fizelmekre és reméljük, hogy van neki eszköze arra, hogy azok mielőbb megszűnjének.

Sétahangverseny. A „Zombori Kaszinó-Egy-leti Dalárda” 1899. évi augusztus hó 19-én, szombaton a városi parkban táncal egybekötött alapszabályszerű sétahangversenyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. „Dallinnepen.” 2. „Zöld erdőben.” Ferikar Ziegler-től. 3. „Népdalok.” Ferikar dr. Horváth Akostól. 4. „Koradilla.” Ferikar Schmidt Gusztáv-tól. 5. „Nem tudom én mi a bajom.” Thern K.-tól. 6. „Népdalok.” Gaál Ferenc-től. 7. „Esti csillag.” Dr. Horváth Akostól. 8. „Avalányhaj.” Festetich Leó gróftól. 9. „Esti dal.” Neszler E.-tól. 10. „Kaszinóban.” Brenner József-től. 11. „Népdalok.” Dr. Horváth Akostól. 12. „Szabdságdal.” Huber Károlytól. Belépőjegy 50 kr, deákjegy 20 kr, gyermekjegy 10 kr. Jegyek Sztrilich Zsigmond, Schön Adolf és Kollár József urak kereskedéseiben előre válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy II. ik szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Kezdeté délután 6 órakor. Pentárnyitás 5 órakor. Kedvezőtlen idő esetén elhalasztatik.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémián a beiratások az 1899. évi tanévben szeptember 1-től 8-ig tartanak s az előadások szeptember hó 9-én veszik kezdetüket; a joghallgatók felvétele ezen időn túl csak folyamodás útján, a késedelem kellő indoklása alapján történhetik. Szeptember hó 15-ig a tanári kar, szeptember 15-től október 15-ig, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben a jogakadémiai igazgató-tanács adhat az utólagos felvételre engedélyt. Egy évi önkéntes szolgálatot teljesítő október 1-től 8-ig minden folyamodás nélkül fölvetetnek. A beiratkozás alkalmával a következő díjak fizetendők: beiktatási díj címén a jogakadémiai könyvtár javára 4 frt, a tanári nyugdíjalap javára 6 frt, felvételi tandíj címén 15 frt; tehát összesen 25 frt. A II. felvételi beiratkozás alkalmával a 10 frt beiktatási díjat csak az újonnan érkezett joghallgatók fizetik; a többiek csupán 15 frt felvételi tandíj fizetésére kötelezettek. Tandíjmentességet az előadások szorgalmas látogatása, a havi colloquiumokban való sikeres részvétel és szegénységi bizonyítvány alapján a tanári kar javaslatára a kecskeméti ev. ref. egyháztanács engedélyezhet. A tandíjmentesek, ha késedelem nélkül vizsgáznak, vizsgalati díjat sem fizetnek. A vizsgalati díjak a következők: alapvizsga díj 12 frt, államvizsga díj 20 frt. Tanfolyammentesek vagy más tanintézetből jövő vizsgázók 28 frt vizsgadíjat fizetnek s ezenfelül minden egyes vizsga után (pót- vagy ismétlővizsgák kivételével) egy 10 frt beiktatási, mint a 30 frt évi tandíjra lefizetni tartoznak. Tapintezeti díj havonként 7 frt. Szegénysorsu, jó előmeneteli joghallgatóknak ezen díj alól részben vagy egészen a kecskeméti ref. egyháztanács adhat felmentést. Az ideirányuló kérvények a jogakadémia igazgatóságához augusztus hó 25-ig beiktandók. Magánbáznakul úgy lakás, mint teljes ellátás igen kedvező feltételek mellett kapható. Szegénysorsu joghallgatók ügyvédi irodákban, a kir. törvényszéknel vagy a városi törvénhatóságnál tisztességes mellékkeresetre is számíthatnak. A jogakadémia igazgatósága bármily irányban a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást. A joghallgatók összlétszáma az 1898/99. tanévben 113 volt. Alap- és államvizsga tartott összesen 118. Kelt Kecskeméten, 1899. évi július hó 25-én. A kecskeméti ev. ref. jogakadémia igazgatósága.

Családirvó orvadász. Apatin mellett irtózatot követelt el egy magáról megfélekedezett ember. Koszbasits Márton szántai lakos már jóideje réme volt a vidéknek, mert veszedelmes orvadásznak ismerték. Felesége többször rábeszélte iparkodott, hogy hagyjon fel a kalandos élettel és térjen a becsületes munka útjára. A napokban a férj és feleség között és miatt megint heves jelenet volt. Koszbasits Márton dühében revolvert rántott és előbb a feleségét, aztán kis gyermekét lelőtte. A gyilkost elfogták a csendőrök.

Dunába halt káplán. Szabadkáról írják: Nagy Lajos szabadkai káplán barátjával Janny dr. orvossal kirándult Fajszra, ahol megfürdöttek a szabad Dunában. Egyszerre — még nem tudni mi okból — nagy hullámvérés támadt, mely a fürdőzőket besodorta a vízbe. A káplán halálát lelta a habokban, holtestét néhány óra múlva buzták ki a Dunából. Janny dr. megmenekült. A szomorú eset városzerte nagy részvétet kelt.

Házasság. Pollák Sándor képesített rabbi Zentről eljegyezte Deutch Erzsikét Tornallyáról.

Értesítés. A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariszkolában (VII. ker., Damjanich-utca 28. sz.) a beiratások szeptember hó 1-étől 5-ik napjáig lesznek. Az intézet rendes tanfolyamán a tanítás tartama 3 év. Az intézetben nyert végbizonyítvány legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőműves-, a kőfaragó- vagy az ácsmesterség önálló űzésére; s szintén legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A tanulók a végbizonyítvány alapján az illetékes iparhatóság részéről munkakönyv kiadását igényelhetik. Azok a tanulók, akik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, a katonai szolgálatnál az egyéves önkéntességgel kedvezményesen részesülnek. A felvétel személyes jelentkezés alapján történik. Az első évfolyamra való jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány a 15. életév betöltésének igazolására. 2. A gimnázium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályáról szóló bizonyítványok. 3. Legalább 2 havi építő gyakorlatról szóló s az elsőfokú iparhatóság által bítelesített bizonyítvány. 4. A testi fejlettséget és a védbimlővel való másodszori beoltást igazoló hatóság orvos által kiállított orvosi bizonyítvány. A beiratás alkalmával 3 frt felvételi vizsgadíjat, a felvétel után 2 frt beiratási díjat, 10 frt felvételi tandíjat s 3 frt szertári biztosítékot kell lefizetni. Az igazgatóság szívesen ad bővebb felvilágosítást.

Vizsgálat elől megszökött nyomdatulajdonosok. Szabadka város tanácsa néhány hónap előtt titkos feljelentést kapott, melyben kimutatták, hogy Tomics Miklós szabadkai nyomdatulajdonos, a városi nyomtatványok szállítója, a várost tetemes összeggel megkárosította. A vizsgálat megindult s tényleg kiderült, hogy a vállalkozó a várost több ezer forint erejéig megkárosította. Tomics ugyanis oly nyomtatványokról mutatott be számlákat, melyeket sohasem szállított. A napokban megidézte Tomicsot az szabadkai törvényszék vizsgálóbírája, hogy számot adjon az ellene család és okirathamisítás büntetése miatt emelt vádról; de vádlott nem jelentkezett, már néhány nap előtt eltűnt a városból s állítólag Konstantinopolyba szökött. A megszökött nyomdatulajdonos vagyonára a város fenytőzárlatot vesz, de a kár nehezen térül meg. A vizsgálatot tovább folytatják, miután — hír szerint — a panamában többben vannak kompromittálva.

Összetörte a malom. Csantavéren Vékony Julis 7 éves kis leány közel került a szárazmalom kezekéhez, a melyek eltápták a kis leány ruháját s a fogak közé sodorták a kis leány testét, oly súlyos sérüléseket okozván, hogy a kis leány rövid idő múlva meghalt. A törvényszéki boncolás után a vizsgálatot is megindították annak kiderítése végett, hogy kinek a lelkét terheli a kis leány halála.

Hangverseny. A bezdán olvasóköri dalárda saját alapja javára folyó évi augusztus hó 19-én az olvasókör helyiségeiben hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez a következő műsossal: 1. „Üdvözlő dal.” Hoffer K. 2. Balatoni nóták. Gaál F. 3. „Serenád.” Beethoven. 4. „Régi útea, bíres nótá.” Lányi, 5. „Lucia.” Gaál F. 6. Népdalegyvétel. Farkas F. — Beléptidj 60 krajcár. Kezdeté este 8 órakor.

Szerencsétlenség az országon. Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket újverbázi tudósítónk. Az eset a következő: Az újverbázi községi orvos dr. Wagner Frigyes f. hó 8-án kocsiával a szomszédos községbe utazott gyermekeivel együtt. Estefele tértek vissza és utközben az országon a lovak egy tehentől megijedtek, félreugrottak és néhány lépésre gyorsan vitték a kocsi, de egyszerre felborították és a kocsi benne ülőkkel együtt az árokba esett. A lovak hirtelen megállottak és a kocsiiban ülő két kis fiút és az orvost a kocsi leborította, mind a hárman könnyűen sérülést szenvedtek. Nagynehezen kimászott az orvos a kocsi alól, a kocsi felemelte és a két kis fiú is felkelt, de a harmadikat, a legidősebbet nem találta. A mikor körül tekintett, ott látta a szerencsétlen gyermeket a lovak között összetaposva, élettelenül. Ez ugyanis a kocsi mellett ült és oly szerencsétlenül esett, hogy a lovak közé került, a melyek összetaposták. Elképzelhető a mit sem sejtő anya fájdalma, a mikor legkedvesebb fiát, a kis Fricit halva hazahozták. Az egész közönség nagy részvét nyilatkozik a szerencsétlen család irányában. A kis fiút f. hó 12-én temették el nagy részvét mellett.

Elfogott betörő. A szentesi adóhivatalban történt betörés tettese már megkerült. Óváry Imrénék hívják, írnek Szabadkán, ahol a napokban elfogták. Óváry már beismerte tettét és bevallotta cinkostársai nevét is. Az egyiknek neve Madaczki, a másiké Vucsetics. Mindkettőnek már többször gyűlt meg a baja a büntető bírósággal.

Halálos szerencsétlenség. Szabadkai tudósítónk írja: Az iszákosság már sok embernek okozta halálát. Ez okozta egy péksegéd végzetes szerencsétlenségét is. Latki György péksegéd együtt lakott özvegy édes anyjával. Folyó hó 12-én eltávozott hazról, azt mondván anyjának, hogy Zomborba megy, ott akadt egy kis munkája, sőtökemencét fog felállítani. A helyett, hogy elutazott volna, elment egy kocsimába, a hol a munkanélküli segédek szoktak megszállni, ott ivott egész este 9 óráig. Aztán hazavánszorgott, vagy hazavezették, nem tudják. Mikor belépett a szobába, anyja még ébren volt, levetkeztette fiát és lefekette az ágyba, aztán egy másik szobába tért aludni. A péksegéd egy ideig aludt, de úgy 2 óra tájban fölkel, cigarettára gyújt és az égő cigarettával együtt ismét elaludt. A cigarettától az agy nem meggyuladt, de a füst nem szállhatott ki a szobából, mert az ablak és ajtó zárva volt. A szoba megtelt sűrű füsttel, a melytől a szerencsétlen ember megfulladt. Reggel 4 óra tájban felkelt édes anyja, be ment fia szobájába, hogy megnézzé mit csinál, mikor kinyitotta az ajtót, ijedében összeesett, ott látta a szerencsétlen embert összeszegezve a földön élettelenül, szájból jött a tajték, az ágy pedig lángban volt. Segélykiáltására bejött a család és a tűzet idejekorán eloltották. A fiút pedig a mentők a kórházba vitték.

Öngyilkosság. Sunk Antal újvidéki illetőségű vasuti hivatalnok folyó hó 3-án Új-Sztán (Arad megye) hivatalos helyiségében agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Új pénz. Nemsokára új ezüst ötkoronás pénzt hoznak forgalomba. Ezek is — a forintosokhoz hasonlóan — 0.900 finomságúak, de valamivel nagyobbak lesznek, mint a forintosok. Egy kilogramm ezüstöntvényből 41²/₃ darab ilyen egyenként 24 gramm súlyú ötkoronásat fognak verni. Az ötkoronás 21.6 gramm szinezüstöt fognak tartalmazni, míg öt darab egy koronás összesen csak 20.875 gramm szinezüstöt tartalmaz. Tehát egy ötkoronásban 0.725 grammal több a szinezüst, mint öt egykoronásban; szóval az ötkoronás érem minden koronájának külön-külön mintegy 3.48 fillérrel nagyobb lesz a belértéke, mint a mekkora az egykoronás belértéke. Magánforgalomban mindenki köteles 250 korona összegéig elfogadni az ötkoronásokat. Egyelőre 64 millió forint értékben hozzák forgalomba ez új váltópénzt, még pedig ebből az összegből 19.2 millió Magyarországra és 44.8 millió Ausztriára.

Az ipa és a vó harca. Szabadkán az „Utolsó garas” c. vendéglő véres jelenet színhelye volt. Az ipa, a kocsma tulajdonosa és veje, egy bérkocsis, véresre verték egymást. Ok az asszony. Ugyanis Kőrösi István bérkocsist néhány nap előtt otthagya a felesége és apjához, Szabó Mátyás kocsimároszhoz tért vissza. Kőrösi elment apósa házához, hogy feleségét hazahívja. Az asszony azonban nem akart menni, sőt apja is belekeveredett a vitába és így az ipa és vó állottak egymással szemben, mindkettő dorongot ragadott és egymást csuful elverték úgy, hogy mindkettő bevert koponyával távozott a harctérről. Mikor a menyecske vért látott, bajadon föl szaladt a rendőrségre és kezeit tördelve elpanaszolta, hogy apját agyonverték. Hegedűs kapitány Mariánovits biztossal azonnal a helyszínre ment, de csak bevert fejeket láttak; előjöttek a mentők is, a kik bekötötték a sebeket.

A nazarénus. Egyik szomszéd községben történt a következő jellemző apróság, a mely élénk világot vet az utolsó időben az Alföldön rohamosan terjedő nazarénus vallás fanatikus hűveire:

Az egyik piac-téri boltba bemegy egy ember, olyan tanyafiéle.

— Gyalut vennék, kéröm. Amolyan kicsikét.
— Még kisebbet kérök, szólalt meg újra az atyafi, a mikor a kereskedő elébe rak néhány gyalut.

A boltos ad még kisebbet.

— Ez se jó kéröm. Olyan kicsi köll, a minél talán nincsen kisebb. A kereskedő mutatja a legkisebb gyalut, a mit főnem vékony munkára szokott használni az ahhoz értő mester.

— Ez volna az, örvendezik a szűrés atyafi. Mi lenne az ára?

— Negyven krajcár, szabja az árát a kereskedő, abban a hitben, hogy tíz-tizenöt krajcárt ugys leszorit belőle a vevő. Hanem az csak biccent a fejével, leolvassa a kért összeget s megy nyugodtan kifelé, ügyet se vetve a megvett portékára.

— Bátyamuram, itt hagyta a gyalut! kiált utána a bámuló boltos.

— Tudom, kéröm. Nem is viszöm ezt. Annak az árát fizettem ki, a mit a multkoriban csak úgy — elvittem.

A kereskedő most még jobban bámul. Faggatni kezdi a különös vevőt, a ki nagy nehezen ki is vallja a dolgát.

— Tetszik tudni kéröm, átmentem a nazarénus hitre, a mi tiltja a tolvajságot, hát könnyíteni akartam a lelkiismeretömon.

Irodalom.

A borértékesítő-szövetkezetek ellen. A szőlősgazdák az az üdvös mozgalmát, a mely a borértékesítő-szövetkezetek létesítésére irányul, rossz szemmel nézi a borkereskedőknek hamisításért kompromittált és kompromittálható csoportja. El is követnek mindent, hogy a gazdák oly üdvös törekvése elé gátat vessenek. Minthogy maguk nyiltan nem vehetik föl a barcot, azzal a fogással éltek, hogy a velük összeköttetésben álló vendéglősöket rukkoltatták ki a gazdák ellen. Mindenféle hazug híreszteléssel akarják megfélemlíteni a vendéglősöket, hogy a Nagy-Váradon tartandó országos kongresszusukon a borértékesítő-szövetkezetek ellenállást foglaljanak s azok létesítésének megakadályozására kérjék a kormányt. Minthogy a tisztas vendéglősök érdeke azonos a közönségével és a gazdákéval, azaz nekik is csak az a törekvésük, hogy tiszta, jó borhoz könnyen és méltányos áron juthassanak. Ezért a vendéglősök tekintélyesebb része a borértékesítő-szövetkezetek eszméjét pártolja s ily értelemben határozottan küzd a „Vendéglősök Lapja”, ez a 15 év óta, Ihácz György szerkesztésében megjelenő szaklap, a mely abban fáradozik, hogy a borértékesítő-szövetkezetekkel kapcsolatosan mielőbb a vendéglősök is alakítsanak országos fogyasztó szövetkezeteket. Az eszme sikerét az ország érdeke kívánja. Bővebb információkat a „Vendéglősök Lapja” szerkesztésére ad: Budapest, VII. Akácfa-utca 7. A „Vendéglősök Lapja”, a mely 2 hetenkint csinos kiállításban, 14 oldalon gazdag tartalommal jelenik meg, egész évre 6 frt. Minthogy több mint 3000 vendéglős és szállodába jár, hirdetésekre igen alkalmas a „Vendéglősök Lapja.”

NYILTTÉR. *)

Zomborból való sürgős elköltözködésünk alkalmával mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kiiktól — az idő rövidsége miatt — személyesen búcsút nem vehettünk, ez uton mondunk „Isten bozzád”-ot.

Kretsmár József és családja.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. Pivica. Küldeményét köszönettel vettük. Legközelebb — kivánságához képest — közölni fogjuk.

Firhangos. Verse nagyon rossz. Sorsa nem „rabság”, hanem a papirkosár.

Calicandus. Nem közölhetjük, nagyon gyenge kisérlet.

*) Az e rovatban közlöttékkert nem vállal felelősséget a szerki.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiú
tanoncul
 felvétetik 3-3
ifj. Trischler Ferenc
 rövidárú-üzletében HÓDSÁGHON.

1033. szám. 1899.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A dugabara-bezdani párhuzammű kiegészítési munkálataihoz szükséges 7012 m.³ kőhányási kőanyag és 5726 m.³ batinai kőtörmelék szállításának vállalatilag leendő biztosítására **1899. évi augusztus hó 25-én délelőtt 10 órakor** a zombori m. kir. folyamermőnöki hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni. Az építési feltételekre és a megkötendő szerződésre vonatkozó összes adatok, továbbá a benyújtandó ajánlatok mintája alulírott hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi augusztus hó 7-én.

2-2 **M. kir. folyamermőnöki hivatal.**

7019. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Német-Palánka községében lemondás folytán megfűszesedett, előleges havi részletekben fizetendő évi 360 frt javadalmazással bíró községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtozókat, hogy iskolai és eddigi alkalmaztatásukat feltüntetve bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi augusztus hó 20-ig** annál is inkább betérjesszék, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom. N.-Palánkán, 1899. évi július hó 28-án.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

2-2

CSÓDTÖMEGELADÁS.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy közadós Bugarszky Athanász zombori kereskedő csódtömegéhez tartozó és a csódtömlár I. 1-1244. tétel alatt összeirt 14771 frt 34 kr beszerzési és 6531 frt 68 kr becsértéket képviselő kézműárú és bolti felszerelés, a csódtömlármány határozata alapján egy tömegben, versenyárgyalás útján eladás alá bocsájtatik.

Venni szándékozók felhívatom, miszerint 1477 frt mint bánatpénzzel zárt vételi ajánlataikat **1899. évi augusztus hó 20-ik napján délelőtti 9 óráig** alulírott tömeggondnok avagy Szilágyi Mór választmányi elnöknel nyujtsák be.

A csódtömlármány sem az árú minősége, sem mennyisége, sem pedig a csódtömlár számadatainak helyessége iránt szavatosságot nem vállal és fenntartja magának a jogot az ajánlatok közt szabadon választani és esetleg a legjobb ajánlatot is el nem fogadni.

Az ajánlatok felett a választmány 1899. évi augusztus hó 20-án délelőtti 10 órakor fog határozni.

Vevő köteles az általa megvett tömeg vételárát 8 nap alatt a tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni és ugyanezen időn belül a tömeget átvenni és a bolti helyiséget kitiríteni. — Amennyiben a vevő a feltételek bármelyikének eleget nem tesz, bánatpénzének elvesztésén felül a csódtömegnek ezáltal okozott kárt is megteríteni köteles.

Az átruházási költség és illeték vevőt terheli.

A csódtömeg, nemkülönbén a csódtömlár előleges jelentkezés után alulírott tömeggondnok közbenjöttével bármikor megtekinthető.

Kelt Zomborban, 1899. évi augusztus hó 4-én.

Dr. Krónits István,

ügyvéd, mint közadós Bugarszky Athanász csódtömeggondnoka.

3-3

Árlejtési hirdetmény.

A zombori szerb hitközség részére szükség-lendő 160 □ méter I. rendű tűzifa szállításának biztosítása céljából **folyo évi szeptember hó 1-én délután 3 órakor** a hitközség házában lévő teremben nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhívatom az árlejtésni kívánók, hogy az árlejtés megkezdése előtt 10% bánatpénzt letenni tartoznak, illetve 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat benyujtsák, mert később érkező ajánlatok figyelembe véteteni nem fognak.

Zombor, 1899. évi augusztus hó 12-én.

A kiküldött bizottság.

HIRDETÉS.

O-Kanizsa község előjárósága **f. évi augusztus hó 19-ik napján (szombat) délután 4 órakor** a községüzemnél megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen az utcai kőolajvilágítást fogja három évre haszonbérbe adni.

Egy évi világitás 7 hónapra, vagyis mindig szeptember hó 15-ik napjától jövő évi április hó 15-ik napjáig terjed.

Az egy évre terjedő világitás kiküldési ára 6978 korona 73 fillér. Bánatpénz (biztosíték, kaució) 600 kor.

A miről versenyezni kívánók azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órákban, de csak hétköznapokon a közigazgatási jegyzői irodában betekinthetők.

O-Kanizsán, 1899. évi augusztus hó 12-én.

Trenka István s. k., Popovits György s. k.,
jegyző. 2-1 bírő.

NOVAK G.

márvány, mozaik és cementárúk

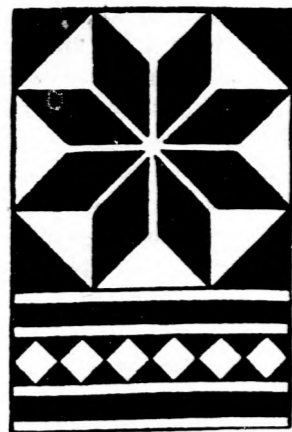
gyári fióküzlete:

Zomborban,

megyeháztér Odry-féle házban.

Képviseelője és üzletvezetője.

Csavrak Mihály.

Elvállal mindennemű cement munkát, egymint:

granit terrasót, fürdőkádak felállítását és kapubejárók keramitlapokból

betonburkolatba való lerakását,

nedves lakások és falak száraztételét, pincék és padlások, magtárak betonirozását,

sirkölapok készítését.

Raktárt tart nagy választékban **mücement, mozaik-keramit és metlachi lapokból,** valamint **agyagcsövekből.**

Beocsini portlandcement és hidraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása. 10-10

2656. szám.

tkvi 1899

Hirdetmény.

Karavukova község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. XXIX, 1889. XXXVIII és az 1891. XVI törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító **1899. évi szeptember hó 7-ik napján** az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Eennél fogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kiesziköljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszint az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett joguk törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Karavukova község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kiküldött bizottság.

Hódságh, 1899. évi július hó 29-én.

Várady Endre,

betétszerkesztő.

Juhász Jenő,

kir. aljbíró.

3-3

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai róm. kath. népiskolánál megfűszesedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **f. évi augusztus hó 31-ig** pályázat birtettetik. Javadalmazása: a) 400 frt készpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) 2 szoba és konyhából álló szabad lakás konyhakerttel; c) a másodikantori teendők végzéséért évi 200 frtnyi tiszteletdíj utólagos negyedévi részletekben az egyházmegyei nagyobb alaphól. Megkivántatik: a magyar és sokac nyelvben, valamint a kántori teendők végzésében való teljes jártasság, mi okmányokkal igazolható. A megválasztandó tartozik az állást azonnal elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tenni. A kellőleg felszerelt kérvények a szántovai r. k. iskolaszékre címezve főt. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigycára küldendők.

Szántova, 1899. évi augusztus hó 6-án.

3-2

A r. k. iskolaszék.

9033. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

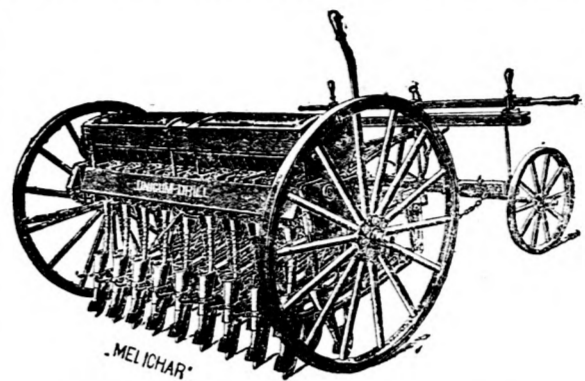
A bács-kulai járásba kebelezett Bács-Keresztur községében lemondás folytán megfűszesedett és 360 frt előleges havi részletekben fizetendő javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám **folyo évi augusztus hó 25-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul érkezettek figyelembe nem fogom venni.

Bács-Kulán, 1899. évi július hó 31-én.

Dr. Széchenyi Tamás,

főszolgabíró.

3-3

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközöség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichar-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobbak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviseletét Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből egy **bajai,** valamint **bács-kulai, titeli és ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktárt tartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali leggodosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyei más vetőgépek felett ma már annyira ismeretesek, hogy azokat külön kiemelni szükségtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközösséghez, sziveskedjék becses rendelkezéseivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a leggodosabb kiszolgálásról.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-16 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**

Kiadó lakás.

Zomborban, Szelencse külváros Géza-utcában 277. ö. i. számú ház, mely 3 utcai s 1 udvari szoba, 2 konyha, 1 élés- s 1 faskamra, pince és nagy kertből áll, **folyo évi november hó 1-től kiadó.**

Römer Manó,

haztulajdonos.

3-3

1660. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki tek. kir. törvényszék 1899. évi 7387. számú végzése következtében dr. Balla Aladár újvidéki ügyvéd által képviselt Lakits és Balla újvidéki cég javára Rettich István és neje Varnusz Katharina bezdáni lakosok ellen 139 frt 52 kr és járuléka erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 609 frt 92 kr-ra becsült bor, pálinka, sör, hizott sertés, zsir, butor-, ágyművek és hordókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 1764/2. 1899. számú végzése folytán 139 frt 52 kr tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 87 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Bezdánban alperesek lakásán leendő eszközzésére **1899. évi augusztus hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi augusztus hó 8-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.